

PERSBERICHT

3 DECEMBER 2024

181^e Boek - deel IV: jaarrekening 2023 van de federale Staat

Sinds het boekjaar 2020 moet het Rekenhof de geconsolideerde rekening van de federale Staat certificeren. In het deel IV van zijn 181^e Boek onderzoekt het de jaarrekening 2023. Die jaarrekening consolideert, naast de jaarrekening van de diensten van het algemeen bestuur, ook deze van 81 andere diensten en instellingen. Het Rekenhof kon niet de nodige controle-informatie verkrijgen waarop het zijn oordeel over die jaarrekening kan baseren. De jaarrekening bevat net zoals vorig jaar te veel significante onzekerheden en tekortkomingen. Het Rekenhof brengt dus, net zoals voor de jaarrekening 2020, 2021 en 2022, in zijn certificeringsverslag geen oordeel uit over de jaarrekening 2023.

Context: certificering

Overeenkomstig de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat brengt het Rekenhof als onafhankelijke auditor verslag uit over zijn controle van de jaarrekening van de federale Staat. Zijn opdracht vloeit voort uit een Europese Richtlijn die oplegt dat een onafhankelijke instantie de overheidsboekhouding auditeert.

In dit 181^e Boek – deel IV oordeelt het Rekenhof over het getrouw beeld van het vermogen en de financiële en budgettaire toestand van de federale Staat op 31 december 2023. Het oordeel over het getrouw beeld van de rekeningen is een vereiste voor de geloofwaardigheid van de overheid, want ze draagt bij tot de transparantie en de betrouwbaarheid van het beheer van de rekeningen.

Oordeel: onthouding

Zoals voor de voorgaande boekjaren, formuleert het Rekenhof een onthouding omdat het geen voldoende en passende controle-informatie kon verkrijgen die als basis kon dienen voor zijn controleoordeel. Het stelt onder meer vast dat de jaarrekening 2023 geen informatie bevat over de gehanteerde waarderings- en aanrekeningsregels en dat de cijfers niet gebaseerd zijn op uniforme regels. Bovendien is de vereenvoudigde consolidatiemethode niet in lijn met bepaalde vereisten van de wet van 22 mei 2003 en de beginselen en gebruikelijke regels van de dubbele boekhouding. Voorts vertoont de geconsolideerde jaarrekening significante tekortkomingen die voortkomen uit de individuele jaarrekeningen van de geconsolideerde entiteiten.

De onthouding ligt in lijn met het oordeel van het Rekenhof over de jaarrekeningen 2020, 2021 en 2022 alsook met de vaststellingen over de kwaliteit van de rekeningen van de geconsolideerde entiteiten.

Geen uniforme waarderings- en aanrekeningsregels en onjuiste consolidatieprincipes

De jaarrekening omvat nauwelijks informatie over de gebruikte waarderings- en aanrekeningsregels. Bovendien zijn de cijfers op basis waarvan de jaarrekening van de federale Staat wordt opgemaakt niet gebaseerd op uniforme waarderings- en aanrekeningsregels. De departementen van het algemeen bestuur en de andere geconsolideerde entiteiten gebruiken vaak verschillende waarderingsregels dan deze voorgeschreven door het koninklijk besluit van 10 november 2009 en aanbevolen door de Federale Accountant. Als er geen uniforme waarderingsregels zijn, kunnen de verschillen worden gecorrigeerd via bijkomende consolidatieboekingen, maar dergelijke correcties werden niet doorgevoerd.

Fiscale opbrengsten

Er blijven nog altijd tekortkomingen in de verwerking van de fiscale verrichtingen. Daardoor is het onzeker of de fiscale opbrengsten - die bijna 90 % vertegenwoordigen van de opbrengsten geboekt door de federale Staat - volledig en juist zijn. Hoewel 99 % van de fiscale opbrengsten werden geboekt op basis van vastgestelde rechten, is de betrouwbaarheid van de rapportering niet gegarandeerd.

Vorraden en materiële vaste activa

De boeking van de voorraden en van de materiële vaste activa vertoont significante tekortkomingen, zodat noch de volledigheid noch de juistheid van de geboekte verrichtingen kan worden gewaarborgd.

Bovendien wijst het Rekenhof ook op andere onzekerheden en anomalieën.

Consolidatieproces van de jaarrekening 2023

Hoewel de Federale Accountant inspanningen levert om de consolidatieverschillen te beperken en de toelichting te vervolledigen, is er geen structurele vooruitgang geboekt wat betreft het getrouw beeld van de jaarrekening van de federale Staat en de informatieve waarde ervan.

De jaarrekening 2023 en de toelichting sluiten niet nauw genoeg aan op de andere financiële rapporteringen. De inhoud van de jaarrekening moet dus worden geharmoniseerd met die van de andere (begrotings)rapporteringen zodat aansluiting kan worden gemaakt met onder meer het begrotingsaldo, dat als basis dient voor de berekening van het vorderingensaldo.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het 181^e Boek - deel IV: jaarrekening 2023 van de federale Staat werd aan het federale parlement bezorgd. Het is samen met de samenvatting en dit persbericht beschikbaar op [rekenhof.be](https://www.rekenhof.be).